

Vuit anys del cas Mercuri, el laberint judicial que va posar fi a l'era Bustos a Sabadell

La macrocausa, atrapada en la lentitud dels tribunals, continua sent una pedra a la sabata per al PSC per l'ombra de l'exalcalde i polèmiques com el contracte d'escombraries

Manuel Bustos, en una imatge d'arxiu al Teatre Principal de Sabadell | Oriol Burgada

27 de novembre de 2012. És la data que va marcar un abans i un després a la ciutat de Sabadell. Era primera hora del matí quan els Mossos d'Esquadra (<http://www.naciodigital.cat/noticia/49324/registren/ajuntament/sabadell/presumpta/corrupcio/urbanistica?appnav=1>) travessaven la porta de l'Ajuntament, comandat amb mà de ferro durant 13 anys per Manuel Bustos. Dos dies després de les eleccions catalanes, esclatava el cas Mercuri (<http://www.naciodigital.cat/sabadell/grans/temes/659/cas/mercuri>), una investigació sobre una presumpta corrupció generalitzada al consistori i amb l'exalcalde en l'epicentre de les acusacions. L'escàndol va acabar costant el càrrec al fins aleshores carismàtic dirigent socialista i va passar factura també al seu partit, que va perdre l'alcaldia a les eleccions municipals de 2015 (<https://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/1539/juli/fernandez/ja/alcalde/sabadell?rlc=a2>).

Vuit anys després, de les més de 35 peces que van conformar la macrocausa, en queden 11 de vives i tres de jutjades que han acabat en condemna. El balanç és d'una cinquantena d'investigats i una única sentència ferma, de tràfic d'influència a l'Ajuntament de Montcada i Reixac

(<http://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/5259/suprem/confirma/pena/any/quatre/mesos/preso/manuel/bustos?appnav=1>) , i per la qual Manuel Bustos, el seu germà Paco Bustos i l'exsecretari d'Organització del PSC Daniel Fernández van ser condemnats a un any i quatre mesos de presó. L'excalcalde suma també una sentència dictada de tres anys de presó pel cas de la retirada de multes.

Amb tot, la lentitud amb la qual avança el cas s'ha vist agreujada pel canvi de jutge i ara també per l'aturada de gairebé tres mesos de l'activitat judicial per la pandèmia. Continua pendent d'esclarir-se la peça 1, la del presumpte cobrament de comissions a canvi d'adjudicació d'obra pública. Vuit anys després, continua sense saber-se qui es va embutxacar els diners que empresaris van reconèixer haver pagat.

Durant aquest darrer any, només s'han conegut dues resolucions judicials que penjen de la mateixa peça: la 25 i la 25 bis, que fan referència a la presumpta malversació de cabals públics a la Federació de Municipis de Catalunya (FMC) i per malversació i falsedat documental als consorcis del Vallès Occidental, respectivament. La primera, però, ha quedat arxivada i a més de Bustos hi figurava, entre d'altres, la seva parella, Montse Costa

(<https://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/28584/arxivada-causa-contra-bustos-subservencions-fmc>) . En l'altre dictamen, l'Audiència de Barcelona ha condemnat l'exgerent del Consorci de Residus, Turisme i Ocupació, Paco Fernández, a tres anys de presó

(<https://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/32445/paco-fernandez-esquiva-preso-canvi-treballs-comunitat-no-delinquir-cinc-anys>) . Però la pena ha quedat substituïda per dos anys de treballs en benefici de la comunitat i no delinquir en cinc anys.

Fernández, a més, ha retornat els gairebé 33.000 euros que va desviar de fons públics entre els anys 2011 i 2012 aprofitant-se del seu càrrec a l'entitat supramunicipal. L'excalcalde també hi apareix en aquesta sentència, ja que se'l considera beneficiari a títol lucratiu

(<https://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/32445/paco-fernandez-esquiva-preso-canvi-treballs-comunitat-no-delinquir-cinc-anys>) perquè el Consorci de Residus li va pagar les despeses a un congrés federal del PSOE a Andalusia el gener de 2012, 326,59 euros que també ha retornat.

L'acusació popular, articulada a través de la Plataforma Sabadell Lliure de Corrupció, ha recorregut aquestes dues decisions judicials.

Marta Farrés, acompanyada d'Eloi Cortés, arribant al jutjat l'any passat. Foto: Albert Segura

Declaració de l'alcalde com a testimoni

De fet, una de les imatges icòniques del cas en aquest últim any ha estat la de l'actual alcaldessa de Sabadell, Marta Farrés, desfilant pels jutjats de la ciutat (<https://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/27880/alcalde-sabadell-argumenta-desconeixement-absolut-dels-pagaments-fets-durant-viatge-melilla>) per declarar, en qualitat de testimoni, per la peça 28, que està relacionada amb la concessió del servei de recollida de residus i neteja viària a Smatsa. Curiosament, una citació que va arribar dies després de ser investida al càrrec, ja que els socialistes van recuperar el govern de la ciutat a les passades eleccions municipals.

La declaració va ser el passat mes de desembre i Farrés va ser interrogada sobre qui assumia les despeses d'un viatge a Melilla el 2010, quan era regidora d'Igualtat dona-home, Joventut i Participació al govern de Bustos. També va comparèixer l'exalcalde i exmà dreta de Bustos Joan Carles Sánchez, i a la peça hi ha una vintena d'investigats (<https://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/20061/gerent-smatsa-sobre-seva-investigacio-hetret-pes-sobre>), entre els quals els exregidors del PSC Ana Carrasco i Cristian Sánchez (<https://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/20302/cristian-sanchez-anna-carrasco-renuncien-regidors-psc-sabadell>) i Paco Bustos.

[noticiari]71/27880[/noticiari]

Més enllà de la peça 1, la del contracte del servei d'escombraries presumptament manipulat per concedir-lo a Smatsa, és un dels casos més polèmics que aglutina la macrocausa. Sobretot perquè es tracta del contracte més quantiós del consistori, d'uns 18,5 milions d'euros anuals. L'entramat inclou viatges, sopars, suborns i fins i tot un acte de la campanya electoral de les municipals de 2011 (<https://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/21005/directora-economica-smatsa-nega-paguessin-sopar-campanya-bustos>) que hauria pagat la concessionària a una vintena de càrrecs públics. L'història d'acusacions d'aquesta peça aplega tràfic d'influències, prevaricació, blanqueig de capitals, infidelitat en la custòdia de documents, violació de secrets,

suborn, falsificació documental i frau electoral.

L'exalcalde Manuel Bustos sortint dels jutjats Foto: Albert Segura

Quatre peces amb instrucció acabada

La macrocausa té quatre peces que han tancat la seva fase d'instrucció i que, per tant, estan ja a l'espera de data del judici: la 6 -presumptes abocaments de terres i runes el 2011 a la finca de Can Xupa-, la 18 -presumpte tràfic d'influències, per legalitzar unes obres sense llicència al carrer Fernando Poo de Sabadell-, la 21 -falsificació documental, tràfic d'influències i prevaricació per rebaixar l'import de l'IAE a l'empresa concessionària de vehicles Sitjas Motor SL- i la 33 -presumpte delictes d'omissió del deure de perseguir delictes-.

Per contra, es mantenen sis encara sota investigació, la mateixa xifra que fa un any (<https://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/27603/cas-mercuri-set-anys-despr>), un reflex de la lentitud amb la qual avança el cas: la 1 -la de suborns pel presumpte pagament de comissions il·legals a canvi d'obra pública-, la 22 -per irregularitats en subvencions públiques al Gremi de Constructors, per la qual està imputat Melquíades Garrido, tiet de Bustos-, la 28 -la del contracte d'escombraries-, la 31 -per contractacions a dit al Consorci de Residus del Vallès Occidental i en la qual està imputat també l'exalcalde i la 35 i la 36, les dues per falsedat documental. Aquesta darrera està relacionada amb la peça de Can Xupa per suposada falsificació documental en l'expedient sancionador aportat.

Tot i això, s'espera que la peça 28 que afecta al polèmic contracte del servei d'escombraries tanqui la carpeta a curt termini i no es descarta que s'acabi assignant la celebració de judici, situació que

seria complexa d'afrontar pel PSC.

L'excalde de Sabadell, Manuel Bustos, a l'Audiència de Barcelona. Foto: Aida Morales

Presó per a Bustos?

Una de les preguntes que sobrevolen al voltant del cas Mercuri és si Manuel Bustos ingressarà a presó tenint present que acumula més de cinc anys de presó de dues de les condemnes. Per ara, només té un sentència condemnatòria ferma -la peça 5-, però la sala civil i penal del TSJC va suspendre la seva entrada

(<http://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/7717/suspes/ingr/preso/manuel/bustos/peca/montcada>) tant per a ell com per al seu germà i Dani Fernández

(<http://www.naciodigital.cat/noticia/49340/dani/fernandez/suspes/secretari/organitzacio/psc?appnav=1>) (a més, també es va inhabilitar l'exalcaldessa de Montcada i Reixac, Maria Elena Pérez (<https://www.naciodigital.cat/noticia/49357/alcaldessa/montcada/disposada/deixar/carrec/psc?appnav=1>)) sempre i quan durant els següents cinc anys no cometessin un altre delictes o fossin condemnats, fet que ha expirat aquest 2020. L'altra pena de presó dictada per a Bustos no és encara ferma.

La petició de presó preventiva plantejada per Sabadell Lliure de Corrupció (<https://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/24148/acusacio/popular/cas/mercuri/demana/preso/provisional/manuel/bustos>) l'any passat després que a finals de 2018 l'excalde fos condemnat per l'Audiència Provincial a tres anys de presó per treure multes a familiars ha estat fins ara infructífera. Aquesta peça està ara pendent de resolució al Tribunal Suprem. Vuit anys després, els tentacles de Mercuri continuen sent llargs tant pels imputats, pel propi PSC ara de nou al comandament de l'Ajuntament i pels sabadellencs, víctimes d'un xoc del qual encara no s'ha passat pàgina.

[noticiadiari]71/27603[/noticiadiari]

